

THE RELIGIOUS SYMBOLISM IN ILEANA MĂLĂNCIOIU'S POETRY**Bianca Cruciu, PhD Student, "Petru Maior" University of Tîrgu Mureş**

Abstract: In Ileana Malancioiu's lyrics there are a lot of sacred, religious symbols and motifs. Her work offers rich possibilities of analyses. At the some times her lyrics is a life and death lyrics .She brings us a real lyricism. Ileana Malancioiu's poetry was defined from the simply, truth and seriously

Keywords: faith, symbols, poems, death, life

Caracterizată de către Eugen Barbu că fiind „o fată venită de la țară, cu o credință lirică ce poate convinge pe mulți „poezia Ilenei Malancioiu nu pare să fie prea comodă, spre deosebire de poezia Anei Blandiana sau Gabriela Melinescu.”¹

Poezia ei îți dă senzația unei dureri neexterioare, o poezie plină de suferință, trauma, o poezie a multor neîmpliniri, a unei vieți frământate, hăituite chiar.

Lirismul ei se naște din exasperări, interiorizări halucinatorii, tristețe, spaime, adesea din priveliști ale morții.²

Cauza acestor considerente este în primul rând sistemul greu de înțeles și mai mult, greu de acceptat. Dumnezeu nu se relevă Ilenei Malancioiu direct și imediat. El este perceput doar prin simboluri destul de simple.

Se știe că poezia trebuie să fie condiționată de o împlinire în sine. În cazul Ilenei Malancioiu împlinirea poeziei constă într-o subtilă putere de sugestie pozitivă, în opoziție chiar cu un negativism poetic cu atmosfera sumbră prin care se întrevede doar un licăr de lumină.³

Ca și la Bacovia este prezent peisajul autumnal putred, atmosfera apăsătoare, coloritul cenușiu, prezente și absențe deprimante chiar situații de coșmar care dau poeziei” o țesătură aspră, greu inteligibilă, greu acceptabilă”.⁴ Creația ei trădează afinități structurale cu simbolismul și expresionismul dar nu se poate spune că s-ar înregistra în vreunul.⁵

Eugen Negrici în Prefața la antologia” Urcarea muntelui” sublinia că „ceea ce șochează la Ileana Malancioiu este chemarea obsesivă a unui țărâm straniu, atracția celeilalte lumi, căutate, invocate, evocate în imaginar cu o anume, crudă, neînduplecată, stridentă îndârjire. Deprinderea de a bântui statornic printre himere într-o nesfârșită scaldă în ape înlesnite de vedenii a morților, capacitatea de a grăi mereu printr-un fel de dezaxare sacră –o

¹ Eugen Barbu, *O istorie polemică a literaturii române*, ed. Eminescu, București, 1975

² Dumitru Micu, *Istoria Literaturii Române, de la creația populară la postmodernism*, ed. Saeculum I.O. 2000, p. 361

³ Ileana Malancioiu, *Poeme*, ed. Albatros, București, 1980, cu un Cuvant înainte de Lucian Raicu, p. 5

⁴ Idem. p. 361.

⁵ Idem. p. 362.

poartă de intrare în această lume nălucită presupun inițierea într-un alt mod de a simți realitatea, precum și anumite modificări specifice percepției. „⁶

Dacă este să vorbim despre universul din poezia Ilenei Malancioiu nu putem face abstracție de aprecierile lui Ion Holban care spunea că „nu e nici tărâmul celălalt din basm, nici departele eminescian deși păstrează explicite legăturile cu acestea; e o altă lume sau, poate această lume, preajmă (re) formulată după desenul lăuntruului unde se întâlnesc pentru a se completa publicistul și eseistul”⁷

Întâlnim în poezia ei ideea că ființă umană are de parcurs „un drum și o cale „⁸ pe care tot Ion Holban o definește ca fiind „o diferență specifică între două concepte care îi generează poezia. ⁹ Această” cale și drum” poate reprezenta drumul ființei interioare spre lumea de dincolo, drumul ca o rostogolire implacabilă asemeni „universului boilor tineri”¹⁰

În Istoria sa Nicolae Manolescu afirma că: „Ileana Malancioiu este o poetă inconfundabilă, nesupusă modelor sau variațiilor de umoare a cenzurii, una dintre cele mai puternice personalități din întreaga literatură română “. După un asemenea portret elogios, demn de o regină a literaturii, mulți scriitori s-ar fi culcat pe lauri, însă modestia extraordinară a Ilenei Malancioiu își spune cuvântul, dumneai replicând indirect monumentalei fraze a lui Manolescu cu un discurs autoreferențial destul de umil: „Dacă după vârsta de 40 de ani mai rămânem pe o listă, înseamnă ceva. Înseamnă ceva chiar și simplul fapt că numele nostru mai este amintit “. Aceasta este Ileana Malancioiu, o poetă excelentă, un filosof pertinent, o eseistă remarcabilă, un polemist incomod și o modestie imensă. Suficiente calități pentru a descrie un portret al artistului așa cum ar trebui să fie mai mulți la bătrânețe.¹¹

Nicolae Steinhardt spunea despre Ileana Mălăncioiu că” se înscrie în rândul celor care nu au reacționat în fața interdicțiilor și stimulilor în cadrul ‘sistemului pedagogic’, pus la punct de partid și să evite situația reală de pe teren și caracterul atipic al unei literaturi produse sub presiunea politicului, fiind o poetă care nu-i ispitită a-și lua meșteșugul drept obligatorie deformare, dichisire ori derivație a realului.” Și tot el altădată adăuga despre ea ca fiind:

„Aferim, femeie!

Curajoasă. Aspră. Le vede, le știe, le spune. Și cu suflet de muiere sensibilă, simțitoare. Suflet adânc, colțuros. Marepoetă.

Da, asta admir: o tărie inteligentă (foc) și totodată accesibilă milei, duioșiei (indirecte). Am calificat-o: o Antigona ducându-l pe Oedip de mână, dar o Antigona cu suflet de Electră (și de Ecaterina Teodoroiu).”¹²

Eugen Simion vorbește despre o rescriere a „poeziei macabrulei și a nevrozei simboliste”), simetrică refuncționalizării imaginarului poetic, eminescian sau de baladă romantică germană, din universul fantasmatic, ritualizat în straniile invocații din Inima reginei sau Către Ieronim. Rezultatul e o poezie esențialmente elegiacă, clamând în patetice confesiuni, cu o delimitare de personaj tragic, o suferință acută, dar și respingerea inerției și

⁶ Ion Holban, *Literatura română de azi*, ed. TipoMoldova, p.135, apud Eugen Negrici, *Prefata la antologia Urcarea Muntelui de Ileana Malancioiu*.

⁷ Idem, p.135.

⁸ Ibidem, p.135.

⁹ Idem, p.136.

¹⁰ Ibidem, p.136, <http://www.autorii.com/scriitori/ileana-malancioiu>, accesat 30 nov.2014, <http://revistacultura.ro/nou/2010/02/ileana-malancioiu-rememorari-la-aniversare/>, accesat 30 nov.2014.

¹¹ http://www.revistavip.net/Arhiva_RevistaVIP/Ileana_Malancioiu_marea_doamna_a_literaturii_romane/39/882/ accesat 30 nov.2014

¹² 365 întrebări incomode adresate de Zaharia Sângeorzan lui Nicolae Steinhardt.

nepăsării ori a complicității cu răul: „*Poezia a coborât în stradă/Poezia șade încă o dată pe baricade/Dar lumea e grăbită, dar stradă e pustie, /Dar cine să mai citească acum poezie?*” înregistrând ecourile brutale ale ultimilor ani ai dictaturii, ea apare astfel, cum nota I.Negoitescu drept „un document zguduitor al literaturii noastre într-una din cele mai penibile etape ale istoriei românilor”.¹³

Ceea ce șochează la Ileana Mălăncioiu este chemarea obsesivă a unui tărâm straniu, atracția celeilalte lumi, căutate, invocate, evocate în imaginar cu o anume crudă, neînduplecată, stridentă îndârjire. Deprinderea de a bătui statornic printre himere într-o nesfârșită scaldă în apa înlesnitoare de vedenii a morților, capacitatea de a găsi mereu - printr-un fel de dezaxare sacră - o poartă de intrare în această lume nălucită presupun inițierea într-un alt mod de a simți realitatea, precum și anumite modificări specifice percepției.¹⁴

Reflecția Ilenei Malancioiu privind propria poezie (călătoria sa spre sine însăși) este totdeauna de o luciditate dramatică. O mărturie a să mi se pare definitivă. Rememorând momentul apariției volumului său „Crini pentru domnișoara mireasă”, care s-a bucurat de o foarte bună receptare, poeta observă necruțător și mărturisește: „Ceea ce m-a speriat a fost faptul că eram acceptată de toată lumea pentru felul cum spuneam lucrurile, nu pentru ceea ce spuneam. Or, pentru asta nu era greu să fii lăudat. Toți poeții care aveau succes stăpâneau din capul locului uneltele și știau cum să scrie. Dar tocmai această știință făcea ca foarte multe poeme să fie pline de imagini care treceau de la un autor la altul și să semene leit între ele. În cele din urmă, unele nu mai erau altceva decât «vorbe, vorbe, vorbe»... Cuvintele și necuvintele care nu-i reprezentau pe cei care recurgeau la ele făceau ravagii. Abia mai târziu, cei care aveau efectiv ceva de spus încercau să facă drumul invers, dinspre uneltele asimilate către ei înșiși. //Așa cum am mai spus, eu mi-am făcut exercițiile prin care am învățat să scriu pe versurile lui Eminescu. Apoi, când mi-am dat seama că nu acela e drumul meu, am aruncat totul la coșul de gunoi și am luat-o de la zero, ca și cum atunci aș fi inventat poezia. Dar ucenicia făcută pe un poet mare nu a fost în zadar. Tot îmi rămăsese în sânge măcar faptul că poezia nu e o adunătură de metafore care cuprinde de toate pentru toți, ci o alcătuire organică vie”.

Ființa umană de când se naște pe pământ, are un drum al ei de parcurs, personalizat, plin de evenimente imprevizibile cărora trebuie să le facă față. Calea pe care se merge poate fi una îngustă sau largă. Se pare că Ilenei Malancioiu i-a fost hărăzită o cale mai puțin albă dar luminată.

Poezia ei trăiește între umbre-întuneric și puțină lumină. Dacă nu am fi radiografiat profilul ei biografic am fi fost tentați să o credem simpatizantă a lui Nietzsche prin înclinația uneori spre negativism.

Unii cercetători au apreciat că în poezia Ilenei Malancioiu se întrevede existența unui „regim teluric” (diurn-nocturn) pe care se circumscrie drumul „boilor tineri” precum și cel al sturionilor spre izvoare, astfel boii șchiopătează și îngenunchează în jug pe drum pe când sturionii mor după ce au ajuns la izvoare.¹⁵

Dualitatea diurn-nocturn poate să reprezinte o configurare imagistică a binelui după care se tânjea și a răului pe care trebuia să-l înfrunte poetă sau pur și simplu încredințarea existenței ca principiu a Luminii și întunericului ceea ce putea duce la o liniștire sau cel puțin la o consolare interioară. Sintagma ‘ boi tineri ne duce cu gândul la folosirea expresiei în chip simbolic. Un alt simbol este *boul*. În credințele asiatice cu precădere indiene vaca este

¹³ <http://www.autorii.com/scriitori/ileana-malancioiu/> accesat 30 nov.2014

¹⁴ <http://atelier.liternet.ro/articol/5171/Eugen-Negruci-Ileana-Malancioiu-Ce-socheaza-la-Ileana-Malancioiu.html> ,accesat 30 nov.2014.

¹⁵ Ion Holban .Op.cit.p.136.

animalul sacru. În creștinism, boul este animalul binecuvântat de Dumnezeu, este simbolul blândității, bunătații, al omului bun, se știe că la nașterea Fiului lui Dumnezeu în ieslea săracăcioasă “boii suflau peste Pruncul nou Născut/căldură ca să-i facă “(Colind) ei i-au fost de folos încă de la nașterea lui hristos, de la venirea Sa în lume. Ei sunt animalele blânde și liniștite, iubite de oameni și indispensabile din gospodăria și munca țărănească. Sunt simbolul ordinii, al docilității al ascultării necondiționate și sincere.” se uită blânzi și se ridică singuri/Și pleacă amândoi ca la un semn”. (Drum)

Jugul un alt element sugestiv, văzut că și *cruce de purtat* în sens spiritual, cruce a necazurilor, întâmplărilor, problemelor, dar și ca element de opresiune. Jugul de regulă ca obiect material este făcut pentru două animale, rareori se întâlnește carul pentru înjugat doar un singur bou. Ceea ce ne duce cu gândul că din punct de vedere al instrumentului de opresiune *jugul* presupunea existența unei *pluralități a maselor adică jugul nu era doar pentru unii ci marea masă de inși erau oropsiți*.

Ceea ce este cert este faptul că poeta are un *drum* întunecat dar pe care se duce cu demnitate, credință și siguranță. Ea recunoaște ca „*Mă-ndrept pe drumu-ntunecat anume*” (Drum) Drumul în principiu *este Calea fiecăruia spre veșnicie. În acest drum sau pe acest drum se întâmplă multe de la întâmplări banale până la ritualuri creștine ca spre exemplu nunta, alaiul nunții care tot pe drum trece, iar la țară se obișnuia ca să le iese mirilor cu găleata plină înainte să aibă noroc „Mi-am lăsat în drum găleata plină” (Nunta)* Poeta pare grijulie cu tot ce o-nconjoară, are ca și Ana Blandiana acel simț, sentiment social al responsabilității umane, pentru celălalt, dar recunoaște ca (boii tineri)” din când în când îmi ingenuche-n jug/și fiindcă n-am tărie să-i îndemn/Se uită blânzi și se ridică singuri/Și pleacă amândoi ca la un semn”. Pe acest drum pe care poeta îi oprește doar la miezul nopții, ea se simte hăituită, încolțită, lătrată spunând că:” *lătrată sunt de toți câinii mahalalei* “Apoi zice „*Și câinii ne mai latră o vreme și ne lasă/Și rănile se vindecă mergând*” “(Drum)

Credem că ar putea fi vorba despre o generație care nu poate accepta principiile unui regim cu care nu se puteau împăca. Fiind sub jug, ingenuchează. *Jugul* poate fi văzut ca sistem totalitar, apăsător.

Un alt simbol este sturionul, peștele, care știm că este simbolul creștinismului. În cazul nostru sturionii pot fi cei persecutați de regimul comunist. *Peștele, Sturionul*, încă în creștinismul primar se atestă existența acestui simbol. El trăiește numai în apă și apa este element sacru care contribuie la sfințire. Sturionii Ilenei Malancioiu „*Urcă sturionii la izvoare... /Ce limpede e apa care-i petrece/Și cum le cresc înotătoarele în ea/Până se face răul vâlcea/Și cum cresc mai departe înotătoarele/Până le sprijină –n maluri să oprească izvoarele!*” (Sturionii)

Ploaia este binecuvântarea divină pentru lume, pământ, lacrimile pot forma ploaia în chip simbolic sugestiv. În cazul nostru „*vin ploile prin stâncile roase*” (Sturionii)

Un alt element prezent în poezie este *Apa*. În creștinism *apa* este ilustrată ca element primordial în creația lumii. Ea era asociată cu Duhul Sfânt care se purta deasupra apelor, dar și ca element eshatologic, semn al împlinirii actului de mântuire a omului la sfârșitul timpurilor, dar și ca simbol al restaurării și înnoirii spirituale și izvor de sfințenie, care spală păcatul originar prin Botez.¹⁶

Ca element purificator, apa este elementul vital care întreține viața. O forță care reface unitatea dintre cer și pământ, legătura dintre om și Dumnezeu. Ea determină o preschimbare a lumii păcătoase, trecerea ei spre o altă existență.¹⁷ Este elementul curățirii al purificării, al

¹⁶<http://www.ro.tezaur-romanesco.ro/arhitectur259-539259r259neasc259/-semnificatia-apei-si-fantana-ca-simbol-sacru-n-viata-trad>.

¹⁷ Idem, <http://www.ro.tezaur-romanesco.ro/arhitectur259-539259r259neasc259>.

devenirii întru frumos și împlinire. Poeta mărturisește că ea însăși se scaldă în apă căpătând viața spunând: ” *Pe lângă apă unde m-am scaldat/De la naștere [...] „(Asemenea)*

Fântâna, un alt simbol sacru (ca ispășire și ca simbol al purificării) este preluat din viața tradițională românească. *Apa fântânii* aduce cu sine puteri regeneratoare și purificatoare, aduce energiile benefice din adâncuri. Ea este asociată feminității, maternității (care stă în legătură cu teluricul), este asociată fecundității, reprezentând substanța primordială din care au luat ființă toate formele.

Lângă fântâna se săvârșeau anumite ritualuri. Se făceau rugăciuni, ceremonii de fertilizare, practici pentru aducerea ploii..

Fântâna este asociată apei ca simbol al fecundității în diverse practici premaritale și maritale, dar și loc de întâlnire al omului cu Dumnezeu (Sfânta Scriptură)(Facere, Ioan). Cele spuse mai sus pot să fie completate cu versurile poetei conform căreia ” *O lume de apă încet își arată/Șuvoaiele ei trecătoare. /Prin lumea de apă iubită pierdută/Asemenea chipului meu din fântână/Cu cât îmi plec fruntea cu-atât se ridică/Din marea și blândă țărână/Și-atuncea când chipul meu trece în apă/Și fața mea pală în ea se oprește/Pe trupul meu ud că de-o ploaie eternă/Figura de umbra-și lipește*” (*Fântâna*)

După cum tot ce este sacru și sfânt se poate exprima prin simboluri, un alt element sacru este Izvorul sau simbolul apei curgătoare. Izvorul, apa curgătoare „este păstrătoarea tainelor ancestrale”¹⁸

Izvorul este sursă de viață dar și de moarte, *apa de izvor* element vital, existențial dar și ca element al morții prin înec.” *În izvor s-arată moartă/Când m-aplec să beau/Și mă fac că-i fruntea mea/... /Ca un Christ pe un ștergar/De făcut minuni cu el „/(În izvor)*

Ca și la Blaga și la Ana Blandiana, tema trecerii a vieții și a morții, a sufletului este evidențiată și în poezia Ilenei Malancioiu

În „*Păsările câmpului*”, poeta are reperatele credinței, știe că există Dumnezeu și că omul este o ființă dihotomică alcătuită din trup și suflet care la rândul lui are gândire (rațiune), voință și sentiment. După moarte, trupul merge în pământul de unde a fost luat iar sufletul păstrându-și conștiința, merge la Dumnezeu care l-a dat, urcând în veșnicie.

Sufletul este elementul primordial care prin moarte stă despărțit de trup.. Ele ca și oamenii nu știu când mor. „*Păsările câmpului nu se știe când mor/Le-ngroapă frunza și le plânge vântul, /Doar sufletul de trupuri despărțit/Mai bântuie o vreme prin copaci/În preajma cuibului unde-au trăit*”. Prin aceste versuri, poeta știe din învățătura tradițională de credință că sufletul după ieșirea din trup mai stăruie încă trei zile la streșina casei și vizitează toate locurile pe unde a umblat cât a fost în viață pe pământ. Din aceste versuri se poate deduce asemănarea omului pe care o face poeta cu păsările câmpului. Destinul lor este ca și al omului „*Păsările câmpului nu se știu când mor*” *le îngroapă frunza și le plânge vântul*”. (*Păsările Câmpului*)

Provenind din lumea rurală, a satului, Ileana Malancioiu, cunoaște foarte bine tradițiile, ritualurile, le stăpânește dar le și explică în poeziile sale precum în „*Obicei*”. „*La șapte ani se dezgroapă morți/Se pune os lângă os în cutii/Și chiar când osul frunții li s-a ros/Se plâng că oamenii întregi și vii/Trei zile stau la loc de închinare/Și se aduc flori la capetele lor/Și li se spune cin 's-a mai născut/Și li se dau în grijă cei ce mor*”. (*Obicei*).

Suferința, marginalizarea, neîmplinirea sunt exprimate în poezia Ilenei Malancioiu în modul cel mai vizibil. Suferința personală generează însingurare, lacrimi, dacă nu, chiar deprimare.

¹⁸ <http://egophobia.ro/11/critica.htm>

Ea vede nedreptățile unui sistem pe care îl consideră hain și fără Dumnezeu, fără suflet și-și dorește să aibă un loc anume al ei: „*Să am un loc al meu anume/Unde să plâng dacă se poate/Cu capul sprijinit în palme/Și nimenea să nu mă știe/Când lacrimile arse-mi urcă încet până la piept și cresc/Și trec apoi deasupra lui și se înalță spre bărbie*”. Probabil prea demnă și pudică în sentimente, dorește să sufere cu demnitate, să plângă dar nimenea să nu o știe. Ea-și dorește spunând: „*Să simt că începe să urce-ncet această plângere prelungită/Și nu e nimeni să mă scoată din ea/și încep să țip/Cat pot către pereții care se clătină- mprejur de parcă/Au fost zidiți dintr-o greșeală pe o temelie de nisip*”. (Dorința) Ea știe că prin lacrimă, plâns, se purifică, se curățește, dobândește liniște. Este convinsă că plânsul poate rezolva multe, lacrima și rugăciunea sau rugăciunea înlăcrimată, poate zidi liniștea în sufletul răvășit care se teme.

Un simbol al singurătății (al însingurării) este simbolul *cucului*. Poeții din perioada comunistă se simțeau însingurați, victime ale unui sistem. „*Se strigă cucul singur a nu știu câta oară/Și își răspunde singur stigându-se mereu/Și strigătul izbește în el fără să vrea/Și îl îngân să creadă că nu mai este singur/Ci are cuibul său în casa mea*”. (*Cântecul Cucului*) Este vorba de acea singuratate-exilică „la tine acasă” care dispare odată cu dispariția regimului totalitar.

Un alt simbol este cel al *bufniței*, ca simbol al înțelepciunii dar și ca prevestitoare a morții. Există în tradiție o tâlcuire conform căreia cântecul bufniței prevestește plecarea, moartea cuiva. „*De două nopți aud cântând cioica/Și aș vrea să dau cu pietre-n ea să fugă, /... /Dar nu se poate alunga cu pietre/Și nu se știe pentru cine cânta*” (Cioica).

Deși poezia ei uneori incomodă poartă pecetea timpului în care a trăit marcând-o. Uneori asistăm la o schimbare de registru în ceea ce privește stările pozitive și negative. Stările negative fiind oarecum predominante într-o bună parte a poeziei sale.

În poemul *Vis*, ea se destăinuie că știe „*Să cânte pe inimă ca pe o frunză de fag*”. Inima este organul vital al omului în și din care intră și ies sentimentele de iubire, ură, discordie, repulsie. Poeta are conștiința responsabilității sale când zice „*Stau oamenii-n drum să mă audă cum cânt, /Și se întrebă ce pasăre sunt*”, ea știe că este o pasăre care își cântă singurătățile și durerile celor care o ascultă.

Prin poezia sa Ileana Mălăncioiu pare să fi trăit într-o lume a vieții și a morții. *Moartea* o înfioară, o deprimă. „*Eu rămân tăcută-n preajma trupului ce se lungește/Și se leagănă în aer parcă anume ca să știu/Că din el acum se vede doar o umbră și o lumină/Dată de acea putere de a fi fost odată viu/Dar lumina este rece și încep să mă cutremur/Ca în jur nu văd nimica și încep să-i dau ocol/Până când se rup în noapte funiile de pe oase/Și dispare fără urmă trupul atârnat în gol*” (*Boul jupuit*).

Un alt element religios este *rugăciunea*, un alt fel de rugăciune incantație decât am fi tentați să credem. O rugăciune pentru semenii, ca o luare aminte a unei învățături/avertizare:” *Cine crede în răpire răpit să fie/Cine crede în gresie, gresie cenușie să fie/, cine crede în ochiul tău să se zbată/Ca pleoapa lui vie și adevărată*”. Ultima strofă poate fi privită ca o rugăciune protest în care poeta declară și se subînțelege subtil că, nu mai are nimic de pierdut în această lume:” *Nu pot trece neștiută prin lume/Luați-mi aura ei diafană, /Luați-mi clopoței șarpelui, /Luați-mi degetul de pe rană.*” Primul vers sugerează un crez personal, acela al unicității persoanei cu atât mai mult al poetei, al insului care lasă ceva în urma lui și spune „Nu pot trece neștiută prin lume”. Se adresează apoi aceluia pe care-i îndeamnă să-i ia „aura lumii” adică frumusețile lumii, apoi „clopoței șarpelui” adică înțelepciunea, rațiunea, gândirea, șarpele este simbolul înțelepciunii, motivul șarpelui preluat din Sfânta Scriptură. În ultimul vers cuvântul rana semnifică durerea, neîmplinirea iar degetul de pe rană poate fi credința care ajută, mângâie.

Poezia ” *Cântec de bucurie* ” este singura poezie în care se întâlnește cuvântul bucurie „*Cântec de bucurie că ori încotro mă duc/Duhul tău mă întâmpină blând și îmi spune/Ca din el vin și-n el mă voi întoarce/În ceasul în care soarele meu va apune/E amiază și soarele este încă sus/și mă uit cum razele lui cad mereu/ca niște săgeți ascuțite pe care/le frânge încă osul pieptului meu/O cât de bine este să le vezi izbind/în pielea înnegrită asemeni scoarței unui copac.*” Aici pare a fi o sintetizare a credinței în Dumnezeu, recunoașterea Lui, omniprezentă,” ori încotro mă duc duhul tău mă întâmpină blând”, recunoașterea că și Creator al lumii și al omului” că din El vin și –n el mă voi întoarce “și conștientizarea faptului că suntem trecători, călători pe acest pământ, lumea aceasta este una de trecere spre Cealaltă “mă voi întoarce în ceasul când soarele meu va apune “.

Poezia Ilenei Malancioiu este presărată cu o mulțime de simboluri religioase grație cărora poezia ei devine mai sugestivă, mai interesantă mai convingătoare. Aceste elemente fie că se găsesc în incinta corpusului poetic ori în titluri sugerează deplinătate și profunzime a cuvântului. Dacă este să ne oprim asupra poemului *Rugăciune*, în care spune:” *Nu pot trece neștiută prin lume/Luați-mi aura ei diafană/Luați-mi clopoței șarpelui, /Luați-mi degetul de pe rană. /*” Această strofă sugerează și un crez personal al Ilenei Malancioiu, acela că ea știe că este o persoană deosebită de ceilalți și că „*nu poate trece neștiută prin lume*”, este o prezență distinsă, o personalitate puternică, cum rare poete sunt. Ea se adresează unora cărora le spune „*luați-mi aura diafană a lumii*”, adică bucuria de a trăi, de a exista liber, la fel îi îndeamnă să i se ia „*clopoței șarpelui*”, care clopoței se identifică cu șarpele, ca simbol al înțelepciunii, al rațiunii, al reflecției dar și exponent al răului, al ispitirii (Biblie) motivul șarpelui și zice „*luați-mi degetul de pe rana* “Rana reprezintă durerea, ea vrea să sufere știind că suferința este purificatoare.

BIBLIOGRAFIE

Bibliografie critică

1. Dumitru Micu, *Istoria Literaturii Române, de la creația populară la postmodernism*, ed. Saeculum I.O., București, 2000;
2. Eugen Barbu, *O istorie polemică și antologică a literaturii române de la origini până în prezent, Poezia română contemporană*, ed. Eminescu, 1975;
6. Ion Holban, *Literatura Română de azi. Poezia Proză*, ed. Tipo Moldova, Iași 2012;

Bibliografia operei

7. Ileana Malancioiu, *Poeme*, ed. Albatros, București, 1980, cu un Cuvânt înainte de Lucian Raicu, p.5

Site web accesate

8. <http://www.ro.tezaur-romanesec.ro/arhitectur259-539259r259neasc259/-semnificaiia-apei-i-fntna-ca-simbol-sacru-n-viaa-tradiio>
9. <http://egophobia.ro/11/critica.html5>
- 10 65 întrebări incomode adresate de Zaharia Sângeorzan lui Nicolae Steinhardt, http://www.revistavip.net/Arhiva_RevistaVIP/Ileana_Malancioiu_marea_doamna_a_literaturii_romane/39/882/ accesat 30 nov.2014

11. <http://revistacultura.ro/nou/2010/02/ileana-malancioiu-rememorari-la-aniversare/> accesat 30 nov.2014

12. [http://atelier.liternet.ro/articol/5171/Eugen Negrici –Ileana Malancioiu/Ce – socheaza-la –Ileana Malancioiu.html](http://atelier.liternet.ro/articol/5171/Eugen_Negrici_-_Ileana_Malancioiu/Ce_-_socheaza-la_-_Ileana_Malancioiu.html) ,accesat 30 nov.2014